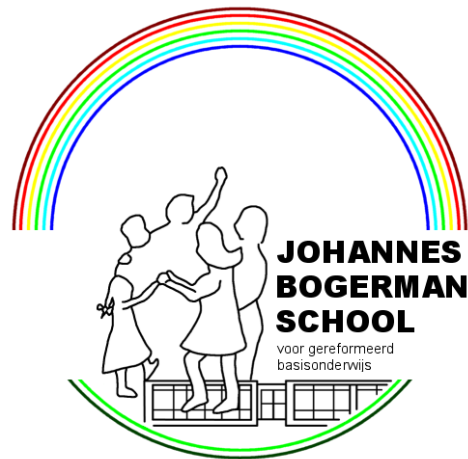

schoolplan

2011 - 2015

Johannes Bogerman School
Irenestraat 5
8931 DG Leeuwarden
058-2884466

www.johannesbogerman-leeuwarden.nl

Woord vooraf

Onze school valt formeel onder het bestuur van de VGPO Fryslân / VGPO De Overdracht. Beide verenigingen werken echter sinds 1 januari 2010 zeer nauw samen onder de naam Gereformeerde Scholengroep primair onderwijs (GSGPO). Zo is er één bestuur, één bovenschools management en één boven bestuurlijke medezeggenschapsraad. Er wordt gewerkt aan een formele fusie per 1 januari 2012.

Onder de GSGPO vallen twintig basisscholen. Scholen waarop leerkrachten werken die als gelovige christenen met uw kind omgaan. Basisscholen waar leerlingen, ouders en leerkrachten elkaar vinden op basis van het gedeelde geloof in Jezus Christus als onze verlosser. Zo kijken wij ook naar uw kind: een kind, door God geschapen, bedoeld om tot Zijn eer te leven. Dat verplicht ons om alles te doen wat in ons vermogen ligt om uw kind helemaal tot zijn recht te laten komen.

De twintig basisscholen van de GSGPO vindt u op www.gsgpo.nl. Ze staan in Friesland (9), Groningen (10) en Drenthe (1)

D.K.J. Boersma, locatiedirecteur

Juli 2011.

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	6
1.1. Doelen van het schoolplan.....	6
1.2. Functies van het plan.....	6
1.3. Procedure voor het opstellen en vaststellen van het plan.....	6
1.4. Verwijzingen.....	6
1.5. Status van het plan	7
1.6. Evaluatie van het plan	7
2. Onze school	7
2.1. Huidige situatie.....	7
2.2. Leerling- en ouderpopulatie.....	7
2.3. De omgeving van de school	7
2.4. De uitgangspunten van de school	8
2.4.1. Visie op mens en maatschappij	8
2.4.2. Visie op opvoeden	8
2.4.3. Pedagogische uitgangspunten en doelstellingen.....	9
2.4.4. Visie op onderwijzen	10
2.5. Externe ontwikkelingen	11
2.6. Wat wij willen, de gewenste kwaliteit van de schoolvereniging	11
2.7. Wat wij kunnen, de schoolanalyse	11
2.8. Beleidsvoornemens	13
3. De onderwijskundige vormgeving van onze school	14
3.1. De onderwijskundige doelen	14
3.2. De "eigen" opdrachten	15
3.2.1. Bijbelonderwijs.....	15
3.2.2. Kerkgeschiedenis, waaronder geestelijke stromingen	15
3.3. De instrumenteel-cursorische vakken	16
3.3.1. Rekenen en wiskunde	16
3.3.2. Nederlandse taal	17
3.3.3. Engels.....	18
3.3.4. Frysk	18
3.4. De wereldoriënterende vakken.....	19
3.4.1. Aardrijkskunde.....	19
3.4.2. Geschiedenis.....	19
3.4.3. Natuuronderwijs waaronder techniek en bevordering gezond gedrag.....	19
3.4.4. Bevordering sociale redzaamheid waaronder gedrag in het verkeer.....	20
3.4.5. Burgerschap en sociale integratie	21
3.5. De muzisch-expressieve vakken.....	21
3.5.1. Zintuiglijke en lichamelijke oefening	21
3.5.2. Beeldende vorming (tekenen & handvaardigheid) en kunstzinnige oriëntatie	22
3.5.3. Muziek	22
3.6. De zorg voor kinderen	23
3.6.1. Inleiding.....	23
3.6.2. Het zorgbeleid van het samenwerkingsverband	23
3.6.3. Het zorgbeleid van de vereniging.....	23
3.6.4. Het schoolbeleid ten aanzien van zorg en begeleiding	24
3.6.5. Beleidsvoornemens.....	24

4.	De inzet en ontwikkeling van het personeel	25
4.1.	Doelen van het personeelsbeleid	25
4.2.	Huidige situatie	25
4.3.	Scholingsbeleid	25
4.4.	Evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding.....	26
4.5.	Beleidsvoornemens	26
5.	De zorg voor kwaliteit	27
5.1.	Algemeen kader	27
5.2.	Systematische interne kwaliteitszorg	27
5.3.	Beleidsvoornemens	30
6.	Overige beleidsterreinen	31
6.1.	Financieel en materieel beleid	31
6.1.1.	Algemeen	31
6.1.2.	Sponsoring	31
6.1.3.	Ouderbijdragen	32
6.2.	Instandhoudingsbeleid	32
7.	Totaaloverzicht beleidsvoornemens	33
7.1.	Totaaloverzicht beleidsvoornemens	33
8.	Instemming met en vaststelling van het schoolplan.....	35

1. Inleiding

1.1. Doelen van het schoolplan

In dit schoolplan beschrijven we het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid en het beleid met betrekking tot de bewaking en verbetering van de kwaliteit van het onderwijs op onze school.

In hoofdstuk 3 beschrijven we hoe we uitwerking geven aan de wettelijke opdrachten voor het onderwijs en aan de zogenaamde eigen opdrachten van het bevoegd gezag. Ook geven we weer hoe wij omgaan met leerlingen die specifieke onderwijsbehoeften hebben en met leerlingen voor wie een leerling-gebonden budget beschikbaar is. (§ 3.6)

In hoofdstuk 4 worden de maatregelen beschreven met betrekking tot de professionalisering van het personeel. In hoofdstuk 5 beschrijven we het beleid met betrekking tot de bewaking en verbetering van de kwaliteit van het onderwijs: de wijze waarop de gerealiseerde kwaliteit wordt bewaakt, de wijze waarop wordt vastgesteld welke maatregelen ter verbetering van de kwaliteit nodig zijn, en de maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt. Hoofdstuk 6 beschrijft enkele andere beleidsterreinen, o.a. het financieel beleid en de communicatie.

1.2. Functies van het plan

Het schoolplan is een verantwoordingsdocument. Door middel van het schoolplan verantwoordt de school zich ten aanzien van het beleid op bovengenoemde onderdelen. Het schoolplan is ook een planningsdocument. In de aanloop naar dit schoolplan is over bovengenoemde onderdelen nagedacht en gediscussieerd. Op basis daarvan zijn beleidsvoornemens geformuleerd. In hoofdstuk 7 van dit schoolplan komen alle beleidsvoornemens overzichtelijk bij elkaar en zijn ze voorzien van een jaar van uitvoering.

1.3. Procedure voor het opstellen en vaststellen van het plan

Dit schoolplan is opgesteld door de directie van de school met inbreng van teamleden. Hun inbreng was vooral van belang bij de beschrijving van onze school (incl. de opdracht van onze school), de onderwijskundige vormgeving van onze school en bij het formuleren van onze beleidsvoornemens.

Bij beschrijving van inzet en ontwikkeling van ons personeel en het financieel/materieel beleid wordt veelal verwezen naar het bovenschools bestuursbeleid m.b.t. deze zaken. In dit schoolplan worden uitsluitend school specifieke aanvullingen vermeld voor zover relevant en wordt verwezen naar relevante documenten.

1.4. Verwijzingen

In dit schoolplan wordt verwezen naar:

- o de schoolgids van de school
- o het personeelsbeleidsplan van het bevoegd gezag
- o het financieel beleidsplan en de begroting van het bevoegd gezag
- o het zorgplan van het samenwerkingsverband waartoe onze school behoort, de Zorgfederatie Noord
- o de bovenschoolse notitie "Visie op zorg"
- o de bovenschoolse notitie "Opbrengstgericht werken en toetsen als onderdeel van integrale kwaliteitszorg"

De school is betrokken bij wat er in de wijk gebeurt en maakt daarom graag gebruik van de verbindingen in de wijk. Een middel daarbij is dat de school af en toe aanwezig is bij vergaderingen van het zogenaamd wijkpanel Nijlân. Dat is de wijk, de buurt van de school. Ook met de naastgelegen school voor VMBO, Piter Jelles, zijn goede contacten. In oktober 2011 start Prokino, de Buitenschoolse Opvang in een lokaal van de school. De GGD bezoekt jaarlijks de school.

2.4. De uitgangspunten van de school

In de statuten is de grondslag van de schoolvereniging als volgt omschreven:

"De vereniging heeft als grondslag de Bijbel als het onfeilbaar Woord van God. Daarbij onderschrijft zij geheel en onvoorwaardelijk de drie Formulieren van Eenheid zoals deze geleerd worden in de Gereformeerde kerken (vrijgemaakt)"

Vanuit deze grondslag denkt en werkt het onderwijzend personeel in dienst van de schoolvereniging. Het bepaalt onze visie op mens, kind en maatschappij en op opvoeden en onderwijzen.

2.4.1. Visie op mens en maatschappij

De Bijbel leert ons dat de mens goed en naar Gods beeld geschapen is. Door de zondeval is de relatie tussen God en mens verbroken en werd de menselijke aard volkomen verdorven. God zelf heeft ons echter door Zijn Zoon Jezus Christus weer tot Zijn kinderen aangenomen.

Kinderen zijn stuk voor stuk een gave van God en Zijn unieke schepselen. Op weg naar de volwassenheid ontdekken we in ieder kind de eigen aard en de mogelijkheden. Bij het opvoeden en onderwijzen van het kind zal de opvoeder wijzen op de eigen gaven en verantwoordelijkheden. Zo wordt het kind gebracht tot een persoonlijkheid die God naar zijn Woord wil dienen.

De taak van zowel opvoeder als kind is een dienende taak. Het is allereerst gericht op het Koninkrijk van God en daarnaast op de samenleving. Maar een christen mag zich niet distantiëren van de samenleving. Voor de volwassenen betekent dit dat zij een actieve houding in de samenleving hebben. Kinderen moeten deze houding nog verwerven. Door de opvoeding thuis, in de kerk en op school moeten zij leren weerbaar te staan in deze maatschappij. De toerusting tot die weerbaarheid is gebaseerd op gedegen kennisoverdracht van zowel de eigen uitgangspunten als die van anderen. Zo kunnen zij zich een goede mening vormen om in de actuele, veelal geseculariseerde en multiculturele samenleving te functioneren als een levend getuige van Christus. Als Gereformeerde school willen we hieraan een bijdrage leveren. Daarom krijgen de opvoeding tot weerbaarheid en het kunnen verwoorden van genormeerde standpunten, uiteraard op kinderlijk niveau en zonder karikaturen te maken van andere opvattingen, de nodige aandacht.

Een stevige band tussen school, gezin en kerk is de basis van ons werken. Onze school is geworteld in kerkelijke gemeenschappen.

2.4.2. Visie op opvoeden

Het algemene opvoedingsdoel is hierboven al min of meer omschreven: "een persoonlijkheid die God naar Zijn Woord wil dienen"

Veel kinderen zijn gedoopt. Bij de doop hebben de ouders beloofd hun kinderen naar hun vermogen te zullen onderwijzen en te laten onderwijzen in de leer van de Bijbel, het Woord van God.

Het laten onderwijzen wordt o.a. uitbesteed aan de school. Het betreft voornamelijk dat deel, dat een onderwijzend karakter heeft en dat door de deskundigheid van de school tot zijn recht komt.

Een scherpe grens tussen opvoeden en onderwijzen is echter niet altijd te trekken.

2.4.3. Pedagogische uitgangspunten en doelstellingen

We vatten onze pedagogische uitgangspunten samen in een aantal steekwoorden. Deze vinden wij van wezenlijk belang, omdat we hier de kern raken van de Gereformeerde pedagogiek. Daarom staan we daar wat uitgebreider bij stil.

Dienst

De relatie leerkracht-leerling is een cruciale relatie. De opstelling van de leerkracht wordt gekenmerkt door zorg voor de kinderen. Kinderen weten zich veilig en geborgen en hebben vertrouwen. Dit betekent dat de leerkracht in haar optreden leiding geeft en een voorbeeldfunctie heeft. Maar ook dat zij of hij streeft naar een open contact. Communicatie, spreken en luisteren, zijn een wisselwerking tussen leerkracht en kind. De werkvormen tijdens de schooldag zijn wat dit betreft afwisselend. De relatie leerkracht-leerling wordt gekenmerkt door het bereid zijn tot helpen. Zowel de leerkracht als de leerlingen nemen hierbij het initiatief. Onderling dienstbetoon van leerling tot leerling wordt bevorderd. Samenwerken, elkaar helpen, speelt door de hele school heen een belangrijke rol.

Samengevat: Wij willen bevorderen dat de kinderen God en de naaste in liefde gaan dienen.

In de praktijk zien we dit o.a. als kinderen elkaar mogen helpen en als kinderen buiten het leren om ook andere taken te doen hebben in de klas.

Gehoorzaamheid

Gezag uitoefenen is liefdedienst. De leerkracht doet dit vanuit de opdracht het goede voor het kind te zoeken. Het versterken van het positief gedrag van het kind is uitgangspunt.

Gehoorzaamheid toont de leerling door te voldoen aan wat van hem of haar verwacht mag worden. Verwachtingen worden duidelijk uitgesproken en sluiten aan bij de mogelijkheden van het kind.

Is er sprake van opzettelijke ongehoorzaamheid dan kan straf een pedagogisch middel zijn. Een consequente benadering is in dit opzicht van groot belang. Rechtvaardig straffen kan mede gebaseerd zijn op afgesproken regels. Het waarom van de straf moet de betrokken leerling altijd duidelijk gemaakt worden.

Samengevat: Leerkrachten hebben gezag over de leerlingen ontvangen. Inherent aan onze visie op gezag is: liefde. Vanuit deze optiek willen wij de kinderen leiden en begeleiden.

Dit blijkt o.a. hieruit dat we de kinderen leren hoe God wil dat wij ons leven inrichten. En ook leren de kinderen om het gezag van de leerkrachten te accepteren.

Zelfstandigheid en verantwoordelijkheidsbesef

Van jongs af aan wordt al een beroep gedaan op de zelfstandigheid van de leerlingen. De kinderen leren door vaste regels en vaste werkwijzen hoe ze zich in de groep moeten gedragen.

Het is duidelijk dat de zelfstandigheid en het daaraan gekoppelde verantwoordelijkheidsbesef toeneemt, naarmate de kinderen ouder worden en dit meer en meer leren.

Samengevat: In onze school willen wij de zelfstandigheid en het verantwoordelijkheidsgevoel van de kinderen zoveel mogelijk bevorderen. Dit blijkt o.a. hieruit dat de kinderen zelfstandig aan (week)taken werken.

Gewetensvorming en verwondering

Deze uitgangspunten worden vooral gerealiseerd daar waar leerstof en/of waarden en normen worden overgedragen. De Bijbelse normen, zoals we die met name kennen in de tien geboden, zijn bepalend voor de omgang van de kinderen onderling op school. De

christelijke leerkracht straalt een christelijke overtuiging uit. De kinderen kunnen zich met de leerkracht en haar geloof identificeren.

Verwondering hangt ook samen met de inzet en betrokkenheid van de leerkracht bij het overdragen van de leerstof. Samen bidden, zingen, Bijbelverhalen vertellen en bespreken zijn belangrijke punten van de dag.

Samengevat: Wij willen bevorderen dat de kinderen christelijke waarden en normen ook innerlijk gaan accepteren en dat zij inzicht in en ontzag en dankbaarheid voor het geschapene verwerven.

Dit blijkt o.a. hieruit dat we de kinderen de tien geboden niet alleen leren, maar ook bevorderen dat ze deze in praktijk brengen. We hebben oog voor waarden en normen. We proberen in alle vakken onze levensovertuiging te integreren.

Individualisering en zelfkennis

Individualiseren kan alleen door goed observeren. In de hele school krijgt het observeren (waaronder toetsen) ruim aandacht.

Individualiseren kan niet onbeperkt plaatsvinden. Het kind leert ook in de groep functioneren; socialiseren is daarom een belangrijk aandachtspunt.

De zelfkennis van de leerlingen, het goed zicht hebben op de eigen mogelijkheden en beperkingen, kan bevorderd worden door gesprekken van de leerkracht met de leerling.

Samengevat: Wij willen bevorderen dat de kinderen besef krijgen van eigen en andermans mogelijkheden en beperkingen, dat zij die accepteren en er rekening mee leren houden. De school stemt het pedagogisch en onderwijskundig handelen af op de mogelijkheden van het individuele kind. Dit blijkt o.a. hieruit dat we leerstof, instructie, verwerking en beschikbare tijd afstemmen op de onderwijsbehoefte van de kinderen.

2.4.4. Visie op onderwijzen

Ons onderwijsdoel: De kinderen dat geheel van basiskennis, inzicht, sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden en houdingen bijbrengen, dat nodig is voor de veelzijdige (emotionele, verstandelijke, creatieve etc.) ontwikkeling op weg naar de volwassenheid. De kinderen zijn in staat zijn aan het voortgezet onderwijs deel te nemen. Ook kunnen zij functioneren in de samenleving als burgers van Nederland, die hun verantwoordelijkheden kennen en nemen vanuit hun christen-zijn, omdat zij tevens burger zijn van het Koninkrijk van God. Daarbij streven we naar optimale prestaties, ook als het gaat om het behalen van leerresultaten.

Opvoeden en onderwijzen beweegt zich altijd tussen "leiden" en "begeleiden", tussen "sturen" en "banen". Soms zullen we sterk voorop gaan, actief en duidelijk de weg wijzen en op andere momenten slechts enkele geringe aanwijzingen geven.

Het is belangrijk om zo goed mogelijk aan te sluiten bij en rekening te houden met de zone van de feitelijke ontwikkeling van het kind op onderscheiden terreinen. Anderzijds proberen we het kind voortdurend vooruit te helpen door het net een stapje voor te zijn, de zone van de naaste ontwikkeling.

Op basis van bovengenoemde uitgangspunten hebben we voor onze school het volgende mission statement gekozen:

Onze missie:

Kinderen opvoeden op weg naar zelfstandig functionerende volwassenen, die God naar Zijn Woord willen dienen en hun eigen gaven ontwikkelen en gebruiken tot eer van God en tot heil van de naaste.

2.5. Externe ontwikkelingen

1. Opbrengst gericht werken: Vanuit onze visie leggen we de nadruk op het behalen van hoge opbrengsten. Daar zullen we als school op blijven inspelen, vanuit onze visie. Dit sluit aan bij wat de overheid op dit moment van belang vindt.
2. Het is in voldoende mate bewezen dat de leerkracht de cruciale factor is als het gaat om het behalen van hoge opbrengsten op allerlei gebied. De aandacht voor de ontwikkeling van leerkrachtvaardigheden, met name op het gebied van didactisch handelen, zal onverminderd doorgaan.
3. Passend onderwijs: Het is van belang dat scholen zich hierop voorbereiden. Als eerste aanzet wordt vanuit het samenwerkingsverband bevorderd dat iedere school een onderwijs-zorgprofiel opstelt.
4. Invoering van referentieniveaus: Hierop zullen we ons voorbereiden. Te denken valt aan het nagaan van referentieniveaus bij invoering van nieuwe methodes.
5. Over de hele vereniging hebben we te maken met daling van het leerlingenaantal. Dat, plus lagere rijksvergoedingen, betekent minder inkomsten. De uitdaging voor de komende tijd is hoe optimale kwaliteit geleverd kan worden met minder financiële middelen.
6. Binnen de vereniging is een onderzoek gedaan naar groeipotentie. De uitkomst is dat er mogelijkheden liggen om meer leerlingen aan te trekken. Hier zal met voortvarendheid aan moeten worden gewerkt.
7. In het gemeentelijk beleid is de Bogermanschool nauw betrokken vanwege de bijeenkomsten LEJA waar de lokale educatieve en jeugd agenda veel verbindingen geeft. Ook de invulling van passend onderwijs in de per 1 augustus 2013 nieuw te starten samenwerkingsverbanden wordt daar besproken en gedeeld.

2.6. Wat wij willen, de gewenste kwaliteit van de schoolvereniging

Wat de eindopbrengsten betreft streven wij er naar dat die in 2015 minimaal op het niveau van het landelijk gemiddelde liggen. We merken daarbij dat voor de toegelaten zorgleerlingen een ander ontwikkelingsperspectief kan worden vastgesteld. Ook voor de tussentijdse opbrengsten hebben wij voor diverse leergebieden streefscores geformuleerd. Kort gezegd komen die er op neer dat de gemiddelde groepsscores meer dan 2 punten boven de ondergrens van de inspectie moeten zijn. Zie voor details de bovenschoolse notitie "Opbrengstgericht werken en toetsen als onderdeel van integrale kwaliteitszorg" (december 2010)

Wat de andere hieronder genoemde indicatoren en tevredenheiditems betreft, willen we dat de score die respondenten toekennen, gemiddeld minstens 2,8 moet zijn op een schaal van 1 tot 4.

2.7. Wat wij kunnen, de schoolanalyse

In het voorjaar van 2010 hebben we als school een uitvoerige 0-meting gedaan in de vorm van een zelfevaluatie. Alle kwaliteitskenmerken zijn daarbij in beeld gebracht. Zie het handboek Kwaliteitszorg en hoofdstuk 5 van dit schoolplan. Daarin is het systeem van kwaliteitszorg beschreven.

Ook de bevindingen van de **inspectie**, zoals weergegeven in het inspectierapport van februari 2010 zijn er bij betrokken. De verbeterpunten liggen op de aspecten opbrengsten, afstemming, systematisch volgen van leerlingen, zorg en kwaliteitszorg. Met het werken aan verbetering is een begin gemaakt en we zullen daar in 2011/2012 opnieuw verder uitwerking aan geven.

Over de eindopbrengsten is dit te zeggen: De eindopbrengsten waren in 2009 en 2010 onvoldoende. Een van de oorzaken is dat het afnemen van het schooleindonderzoek (SEO) niet helemaal toetst wat er is geleerd. De afname van die toets is daarom in ons nadeel. De CITO toets sluit daar veel beter op aan.

De inspectie gaf de school in januari 2011 het basisarrangement met deze woorden: *De Johannes Bogermanschool heeft het vertrouwen van de Inspectie van het Onderwijs. Er vindt in principe voor de periode van één jaar geen verder toezicht plaats. De inspectie heeft geen aanwijzingen dat er belangrijke tekortkomingen zijn in de kwaliteit van het onderwijs.*

Uit de **leerlingenenquête** van augustus 2009 blijkt dat de 52 leerlingen het over het algemeen goed naar de zin hebben op school. We komen heel veel positieve antwoorden tegen. Daarnaast wordt door een aantal leerlingen opmerkingen gemaakt waarvan we hier graag een paar een plekje geven omdat ze meerdere keren zijn genoemd.

- De school is saai en moeilijk
- Het is een superschool
- Ik vind dat ik een leuke school heb waar je veel leert
- Het plein is erg mooi en je kunt er goed voetballen
- Ik vind de school heel erg leuk omdat je niet gepest mag worden

Aan de **ouders** is in juni 2011 een tevredenheidvragenlijst voorgelegd. Deze lijst kon anoniem en digitaal worden ingevuld. Daarop kregen we 25 reacties. Dat is helaas slechts 29% van de ouders.

In onderstaande tabel heb ik een samenvatting gemaakt van de antwoorden die op de 93 vragen zijn gegeven.

Deze enquête bevat de volgende hoofdstukjes en daarachter heb ik globaal de waardering aangegeven

Gebouw	Veel te verbeteren
gang van zaken	Goed
schoolklimaat	Goed
zorg en begeleiding	Goed /voldoende
onderwijs en leren	Goed / voldoende
identiteit	Goed
Opvang TSO	Goed / voldoende
Totale waardering in een cijfer	7,8 (laagste 5 en hoogste 9)

Kies ik er enkele specifieke aandachtspunten uit dan ziet dat er zo uit

Positief	Voldoende met ook een aandachtspunt	Verbeterpunt
Sfeer en schoolklimaat	Klachten procedure, behandeling	TSO
Communicatie en contacten	Informatie over wel of niet doubleren	VSO
Informatie	Lestijden	BSO
Aandacht voor leerlingen	Eenduidige regels door de hele school	Gebouw
Identiteit	Duidelijkheid over zorg en begeleiding	schoonmaak
Het onderwijs	Gelegenheid om via de MR de belangen van ouders te vertegenwoordigen	Speelplaats
De leerlingenzorg		
De aandacht voor de persoonlijke ontwikkeling		
ouderbetrokkenheid		
teamleden		

In de loop van het schooljaar 2010/2011 zijn de volgende zaken inmiddels helder geworden en is de eerste aanzet gegeven tot verbetering.

- a. In 2013 hopen we te verhuizen naar de nieuwe school op het terrein naast het huidige gebouw. Daarmee zal de tevredenheid over het gebouw en het plein zeker fors stijgen.
- b. Per oktober 2011 zal de dagelijkse schoonmaak en de organisatie daarvan in eigen beheer worden uitgevoerd.
- c. In het schooljaar 2011/2012 bezinnen we ons op een aanpassing van de schooltijden.
- d. Per 1 oktober 2011 start Prokino met NSO in ons schoolgebouw. Daarmee is het voor meer ouders eenvoudiger om hun werk aan te passen aan de school en de schooltijden.
- e. Naast de personeelsgeleding is nu ook de oudergeleding in de MR weer voldoende vertegenwoordigd.

Daarnaast zullen we ook aan de andere verbeterpunten aandacht geven.

2.8. Beleidsvoornemens

Op basis van de hierboven vermelde uitkomsten gaan we de komende 4 jaar werken aan verbetering van:

- o Leerstofaanbod
- o Leertijd
- o Didactisch handelen: afstemming van aanbod, instructie, verwerking en leertijd
- o Kwaliteitszorg
- o Traject ter ontwikkeling van leerkracht vaardigheden
- o Afstemming, systematisch volgen van leerlingen en de opbrengsten krijgen van ons veel aandacht in de nieuwe planperiode
- o Ingaande 2012 nemen we de CITO eindtoets af

3. De onderwijskundige vormgeving van onze school

3.1. De onderwijskundige doelen

Onze onderwijskundige doelen zijn in de eerste plaats de doelstellingen zoals die in artikel 8 van de Wet op het Primair Onderwijs zijn omschreven. Daarnaast heeft het bevoegd gezag "eigen" opdrachten geformuleerd voor Bijbelonderwijs en Kerkgeschiedenis.

Realisering van de doelen gaat het beste in een omgeving waar de leerlingen zich thuis voelen. We zetten ons er dan ook voor in om het klassen- en schoolklimaat zo goed en veilig mogelijk te houden.

Daarnaast gebruiken we methoden en aanvullende materialen om het leerproces te waarborgen. Deze onderwijsleerpakketten voldoen aan de kerndoelen en daar waar nog onvolkomenheden zitten wordt gewerkt met aanvullend materiaal en/of wordt gezocht naar een vervangende methode.

In dit hoofdstuk beschrijven we hoe we invulling geven aan de wettelijke opdrachten voor het onderwijs en aan de "eigen" opdrachten door het bevoegd gezag. (WPO art 12 lid 2).

We delen het onderwijsprogramma als volgt in, waarbij aangetekend moet worden dat wij deze leergebieden waar mogelijk in samenhang aanbieden.

- 3.2 De "eigen" opdrachten:
 - 3.2.1 Bijbelonderwijs
 - 3.2.2 Kerkgeschiedenis (waaronder geestelijke stromingen)
- 3.3 De instrumenteel-cursorische vakken
 - 3.3.1 Rekenen en wiskunde
 - 3.3.2 Nederlandse Taal
 - 3.3.3 Engels
 - 3.3.4 Frysk
- 3.4 De wereldoriënterende vakken
 - 3.4.1 Aardrijkskunde
 - 3.4.2 Geschiedenis
 - 3.4.3 Natuuronderwijs (waaronder techniek en bevordering gezond gedrag)
 - 3.4.4 Bevordering sociale redzaamheid (waaronder gedrag in het verkeer)
 - 3.4.5 Burgerschap en sociale integratie
- 3.5 De muzisch-expressieve vakken
 - 3.5.1 Zintuiglijke en lichamelijke oefening
 - 3.5.2 Beeldende vorming (tekenen en handvaardigheid) en kunstzinnige oriëntatie
 - 3.5.3 Muziek
- 3.6 De zorg voor kinderen

Van elk leergebied omschrijven we voorzover relevant kort:

- o Visie en uitgangspunten
- o Leerstof
- o Vergelijking kerndoelen en praktijk
- o Beleidsvoornemens

3.2. De "eigen" opdrachten

3.2.1. Bijbelonderwijs

Visie en uitgangspunten

Bijbelonderwijs is een wezenlijk onderdeel van het onderwijs op onze Gereformeerde school. Ons uitgangspunt is dat Bijbel het onfeilbare Woord van God is.

Doelen

De leerlingen:

- leren God en de naaste lief te hebben,
- leren geloven dat de Bijbel Gods Woord is,
- hebben met name kennis van de geschiedkundige gedeelten van de bijbel,
- kennen een aantal psalmen, gezangen en Bijbelteksten,
- hebben vaardigheid in het hanteren van de Bijbel en het kerkboek (psalmen en gezangen),

Leerstof

- Iedere dag staat er Bijbelonderwijs op het rooster. De vertelling is daarbij de meest gehanteerde werkvorm.
- In de groepen 4 t/m 8 wordt gebruik gemaakt van de methode Levend Water.

Beleidsvoornemens

- Uitbreiding aanschaf Levend Water groep 1 – 3

3.2.2. Kerkgeschiedenis, waaronder geestelijke stromingen

Visie en uitgangspunten

Ten aanzien van het onderdeel 'geestelijke stromingen' geven we een nadere omschrijving.

Op onze school toetsen we alle geestelijke stromingen tegen de achtergrond van de overtuiging dat het christelijke geloof uniek is. Dit standpunt sluit een eerlijke en reële beeldvorming van diverse geestelijke stromingen echter niet uit.

Het vak 'geestelijke stromingen' wordt in samenhang met andere vakgebieden aan de orde gesteld, met name bij kerkgeschiedenis, geschiedenis, aardrijkskunde.

Doelen Kerkgeschiedenis

De algemene doelstelling van kerkgeschiedenis omschrijven we als volgt: het leren zien van Gods daden in de geschiedenis van de kerk.

Meer uitgewerkt:

De leerlingen:

- kennen een aantal feiten en stromingen uit de geschiedenis van de kerk,
- weten van het ontstaan van de belijdenisgeschriften van de Gereformeerde kerken,
- weten waar (in samenwerking met de plaatselijke kerken) zending wordt bedreven en kennen het werk van hulporganisaties

Kerdoelen geestelijke stromingen

Wij streven ernaar dat de leerlingen na acht jaar onderwijs op onze Gereformeerde school zich de kerndoelen m.b.t. geestelijke stromingen, met inachtneming van onze uitgangspunten, hebben verworven.

Wij geven de volgende aanvulling op deze kerndoelen:

De leerlingen:

- o vormen zich een eerlijk beeld van diverse geestelijke stromingen, dat wil zeggen dat ze zich een beeld vormen dat recht doet aan de overtuiging van de aanhangers van die stromingen,
- o ontwikkelen een aan de Bijbel genormeerde kritische houding t.a.v. diverse geestelijke stromingen,
- o nemen mensen met andere opvattingen serieus en doen recht aan hun verantwoordelijkheid met betrekking tot godsdienst en levensovertuiging,
- o kunnen diverse geestelijke stromingen enigszins toetsen aan christelijke uitgangspunten.

Leerstof

Wij kiezen de leerstof uit de geschiedenis van de kerk vanaf Pinksteren tot aan de dag van vandaag, waarbij het ontstaan, de functie en de inhoud van de Gereformeerde belijdenisgeschriften nadrukkelijk aan de orde komen. Er wordt aandacht besteed aan de hedendaagse kerkgenootschappen, in het bijzonder de Gereformeerde kerken.

Gezangen en geestelijke liederen worden gekozen die bij bepaalde onderwerpen passen bv bij het kerkelijk jaar.

De keuze van de leerstof wordt mede bepaald door de relatie die er moet zijn met de actuele situatie waarin de kinderen verkeren met betrekking tot de kerk waarvan zij lid zijn en met betrekking tot de godsdiensten waar ze regelmatig mee worden geconfronteerd. Bovendien zullen we de keuze van de leerstof indien gewenst regionaal en plaatselijk toespitsen. Dat geldt niet alleen voor kerkgeschiedenis maar ook voor zendingsonderwerpen: daarbij zullen we met name aandacht schenken aan de zendingsterreinen, waar de plaatselijke kerk nauw bij betrokken is.

Wij maken een keuze uit geestelijke stromingen, vooral van nu, in verband met het multiculturele karakter van de Nederlandse samenleving. Van dit onderdeel worden alleen in de midden- en bovenbouw enkele onderwerpen aan de orde gesteld.

Vergelijking (kern)doelen / praktijk

We streven er naar dat kinderen na acht jaar onderwijs op onze school zich de (kern)doelen voor geestelijke stromingen hebben verworven. Onze aanpak waarborgt in voldoende mate dat we daaraan kunnen voldoen.

Beleidsvoornemens

- o Geen

3.3. De instrumenteel-cursorische vakken

3.3.1. Rekenen en wiskunde

Visie en uitgangspunten

Het reken- en wiskundeonderwijs ontleent zijn praktische betekenis aan de herkenbaarheid en toepasbaarheid in het dagelijks bestaan. Goed rekenonderwijs werkt door in heel de verdere schoolloopbaan en is daardoor van grote invloed op de kansen van kinderen in de samenleving. Reken- en wiskundeonderwijs neemt, naast taalonderwijs, dan ook een belangrijke plaats in in het leerstofaanbod op onze school.

Leerstof

In de kleutergroepen wordt gebruikt gemaakt van de activiteitenmap Schatkist; in de groepen 3 t/m 8 de methode Pluspunt en Maatwerk

Vergelijking kerndoelen/praktijk

We streven er naar dat kinderen na acht jaar onderwijs op onze school zich de kerndoelen hebben verworven. De gebruikte methodes waarborgen in voldoende mate dat we daaraan kunnen voldoen. We bieden de stof aan tot en met groep 8 en laten daar geen wezenlijke onderdelen uit weg.

Beleidsvoornemens

- Oriëntatie op referentieniveaus
- Vernieuwing methode

3.3.2. Nederlandse taal

Visie en uitgangspunten

Het onderwijs in de Nederlandse taal zien we als een heel belangrijk onderdeel van het onderwijsprogramma, omdat een goede actieve en passieve taalbeheersing van grote invloed is op de kansen van kinderen in de samenleving. Net als rekenen neemt taalonderwijs dan ook een belangrijke plaats in in het leerstofaanbod op onze school. Taal is in onze visie een instrument dat kinderen in bijna alle dagelijkse situaties nodig hebben: om te communiceren, om de wereld om je heen te ordenen en te verkennen. In ons onderwijs willen we daarom ruim aandacht besteden aan de ontwikkeling van zowel de mondelinge als de schriftelijke taalvaardigheid. We willen dat kinderen passief, actief, creatief en expressief met taal bezig kunnen.

Leerstof

Het onderwijsleergebied Nederlandse taal valt uiteen in drie deelgebieden:

Taal

- Spreken en luisteren:
In de kleutergroepen wordt gebruik gemaakt van Schatkist en gewerkt volgens Meervoudige Intelligentie. In groep 3 wordt gebruik gemaakt van Veilig Leren Lezen. Vanaf groep 4 wordt de methode Taalactief gebruikt. Deze methode geeft ook aanwijzingen voor spreken en luisteren. Tevens wordt enige aandacht besteed aan dramatische vorming.
- Taalbeschouwing:
Naast de taalmethode wordt hiervoor geen aparte leergang gebruikt. Diverse grammaticaonderdelen komen in de taalmethode aan bod.

Lezen

- Voorbereidend en aanvankelijk lezen: in groep 1 2 wordt gebruik gemaakt van Schatkist, en diverse andere hulpmiddelen om de belangstelling voor de geschreven taal bij kinderen te wekken en hun vaardigheden te ontwikkelen. Gewerkt wordt volgens Meervoudige Intelligentie. In groep 3 wordt gebruikt gemaakt van Veilig leren lezen.
- Voortgezet technisch lezen: vanaf groep 4 wordt gebruik gemaakt van per leerjaar vastgestelde boekjes die op AVI-niveau zijn ingedeeld. Ook gebruiken we de methode Connect lezen en Ralfi.
- Studerend en begrijpend lezen: vanaf groep 4 wordt gebruik gemaakt van Overal Tekst.
- Belevend lezen: dit doen we o.a. door voorlezen, vrij individueel lezen en boekpromotie. De klassenbibliotheek vervult daarbij een belangrijke rol. Verder nemen we deel aan leesprojecten via de plaatselijke bibliotheek.

Schrijven

- Technisch schrijven: vanaf groep 3 maken wij gebruik van de methode Pennenstreken en vanaf gr 4 Schrijftaal.
- Stellen: voor dit leergebied geeft de taalmethode Taalactief diverse aanwijzingen.
- Spelling: voor spelling maken we eveneens gebruik van de methode Taalactief en van de computerprogramma's van Ambrasoft. Daarnaast wordt de methode Woordbouw ingezet.

Vergelijking kerndoelen/praktijk

We streven er naar dat kinderen na acht jaar onderwijs op onze school zich de kerndoelen hebben verworven. De gebruikte methodes waarborgen in voldoende mate dat we daaraan kunnen voldoen. We bieden de stof aan tot en met groep 8 en laten daar geen wezenlijke onderdelen uit weg.

Beleidsvoornemens

- Oriëntatie op referentieniveaus
- Vernieuwing Taalmethode
- Invoering Pennenstreken tot en met groep 8.

3.3.3. Engels

Visie en uitgangspunten

We willen de kinderen graag in contact brengen met de Engelse taal, omdat deze in de Nederlandse samenleving een belangrijke rol speelt. Een communicatieve benadering vinden we daarbij belangrijk. Een thematische, en tevens gestructureerde opbouw lijkt ons het meest geschikt.

Leerstof

Er wordt gebruik gemaakt van de methode Let's do it. De leerstof wordt aangeboden aan groep 7 en 8.

Vergelijking kerndoelen/praktijk

We streven er naar dat kinderen na acht jaar onderwijs op onze school zich de kerndoelen hebben verworven. De gebruikte methode waarborgt in voldoende mate dat we daaraan kunnen voldoen.

Beleidsvoornemens

- Geen

3.3.4. Frysk

Visie en uitgangspunten

Fryslân is een tweetalige provincie. Beheersing van het Fries is nuttig voor het maatschappelijk functioneren, bijvoorbeeld in alledaagse contacten met leeftijdsgenoten, familie, in de buurt, en ook later in het werkzame leven. Wanneer kinderen op school ook in aanraking komen met Fries kunnen zij kennisnemen van en deelnemen aan deze tweetalige cultuur in Fryslân. Wij vinden dat het onderwijs een belangrijke functie heeft in die cultuuroverdracht.

frysk

Leerstof

Wij gebruiken de methode Studio F.

Vergelijking kerndoelen/praktijk

We streven er naar dat kinderen na acht jaar onderwijs op onze school zich de kerndoelen hebben verworven. De gebruikte methode waarborgt in voldoende mate dat we daaraan kunnen voldoen.

Beleidsvoornemens

- Eén of meer leerkrachten gaan het foech Frysk (Bevoegdheid Frysk) halen.

3.4. De wereldoriënterende vakken

3.4.1. Aardrijkskunde

Visie en uitgangspunten

Wij vinden het van belang dat kinderen inzicht en kennis krijgen over hun eigen land, over andere landen, andere volken en andere culturen. Tevens vinden we functionele topografische kennis van groot belang.

Leerstof

Tot en met groep 4 wordt wereldoriëntatie aangeboden in de vorm van Meervoudige Intelligentie. De keuze van de leerstof wordt voornamelijk bepaald door datgene wat centraal staat in de belevings- en ervaringswereld van de kinderen.

Vanaf groep 5 bieden we de leerstof van aardrijkskunde aan in de vorm van Meervoudige Intelligentie.

Vergelijking kerndoelen/praktijk

We streven er naar dat kinderen na acht jaar onderwijs op onze school zich de kerndoelen hebben verworven. De gebruikte methode waarborgt in voldoende mate dat we daaraan kunnen voldoen.

Beleidsvoornemens

- o Evaluatie en uitbreiding MI: We streven naar een combinatie van aardrijkskunde/geschiedenis/natuur

3.4.2. Geschiedenis

Visie en uitgangspunten

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich kunnen inleven in situaties van het verleden en het heden, dat ze belangstelling krijgen voor historische gebeurtenissen en dat ze deze gebeurtenissen in de geschiedenis kunnen plaatsen.

Als instrument en ter ondersteuning daarvan en om toestanden en gebeurtenissen in hun samenhang te kunnen plaatsen willen wij de leerlingen een hoeveelheid historische feiten aanleren.

Maatschappelijke verhoudingen en staatsinrichting komen bij dit leerstofonderdeel eveneens aan de orde. Wij vinden het van belang dat de leerlingen inzicht krijgen in ons democratisch staatsbestel en de vraagstukken die ook in hun leven een rol spelen.

Leerstof

Tot en met groep 4 wordt wereldoriëntatie aangeboden in de vorm van Meervoudige Intelligentie. De keuze van de leerstof wordt voornamelijk bepaald door datgene wat centraal staat in de belevings- en ervaringswereld van de kinderen.

Vanaf groep 5 bieden we de leerstof van aardrijkskunde aan in de vorm van Meervoudige Intelligentie. Dit geldt ook voor maatschappelijke verhoudingen en staatsinrichting. Opgemerkt dient te worden dat kerkgeschiedenis en (vaderlandse) geschiedenis elkaar af en toe overlappen.

Vergelijking kerndoelen/praktijk

We streven er naar dat kinderen na acht jaar onderwijs op onze school zich de kerndoelen hebben verworven. De gebruikte methode waarborgt in voldoende mate dat we daaraan kunnen voldoen.

Beleidsvoornemens

- o Evaluatie en uitbreiding MI: We streven naar een combinatie van aardrijkskunde/geschiedenis/natuur

3.4.3. Natuuronderwijs waaronder techniek en bevordering gezond gedrag

Visie en uitgangspunten

Kennis, liefde en belangstelling voor de door God geschapen natuur en eerbied voor de Schepper bijbrengen is de belangrijkste doelstelling bij dit leergebied. Verder willen we dat de leerlingen leren op een verantwoorde wijze met de natuur om te gaan.

Leerstof

Tot en met groep 4 wordt wereldoriëntatie aangeboden in de vorm van Meervoudige Intelligentie. De keuze van de leerstof wordt voornamelijk bepaald door datgene wat centraal staat in de belevings- en ervaringswereld van de kinderen.

Vanaf groep 5 wordt Leefwereld gebruikt, plus de daarbij behorende materialen. Deze wordt zo gebruikt dat in groep 5 en 6 het ene jaar de stof van groep 5 wordt aangeboden en het jaar daarop de stof van groep 6. Ook in groep 7 en 8 wordt op dergelijke wijze met de methode gewerkt.

Voor techniek wordt gebruik gemaakt van de techniektorens.

Vergelijking kerndoelen/praktijk

We streven er naar dat kinderen na acht jaar onderwijs op onze school zich de kerndoelen hebben verworven. De gebruikte methodes waarborgen in voldoende mate dat we daaraan kunnen voldoen.

Beleidsvoornemens

- o Evaluatie en uitbreiding MI: We streven naar een combinatie van aardrijkskunde/geschiedenis/natuur

3.4.4. Bevordering sociale redzaamheid waaronder gedrag in het verkeer

Visie en uitgangspunten

De school wil de kinderen leren om op een goede manier met elkaar om te gaan. In onze Gereformeerde pedagogische visie is dat onderlinge dienstbetoon een wezenlijk element. De christelijke grondhouding "God liefhebben boven alles en je naaste liefhebben als jezelf" is daarbij de basis.

Verder is het van belang, dat kinderen zich in onze complexe maatschappij kunnen handhaven. Daarom willen wij de kinderen houdingen en vaardigheden bijbrengen die hierop gericht zijn. Kinderen leren op hun eigen niveau binnen de groep, de school en buiten de school zich een weg te vinden en kunnen omgaan met steeds wisselende situaties. Ze leren zich een eigen houding bepalen en kunnen zelfstandig optreden. De school zal er tevens toe moeten bijdragen dat deze houdingen en vaardigheden van zodanige aard zijn dat ze een grondslag leggen waarop kinderen kunnen voortbouwen en dat ze van belang zijn voor hun verdere functioneren in de maatschappij.

Leerstof

Voor verkeersonderwijs wordt in groep 4 gebruik gemaakt van Wijzer door het verkeer", Vanaf groep 5 wordt gebruik gemaakt van de verkeerskrant. Groep 8 doet elk jaar mee aan het theoretische en praktische verkeersexamen. In de kleutergroepen worden verkeersonderwerpen incidenteel aan de orde gesteld.

De onderdelen die vallen onder sociale redzaamheid worden in alle groepen gericht aan de orde gesteld door middel van het pakket "Beter omgaan met jezelf en de ander"

Vergelijking kerndoelen/praktijk

We streven er naar dat kinderen na acht jaar onderwijs op onze school zich de kerndoelen hebben verworven. De gebruikte methodes waarborgen in voldoende mate dat we daaraan kunnen voldoen.

Beleidsvoornemens

- o Streven naar een meer doorgaande leerlijn voor de sociaal emotionele vorming.
- o Vernieuwen van het pestprotocol/protocol ASS.

3.4.5. Burgerschap en sociale integratie

Visie en uitgangspunten:

Actief burgerschap is het kunnen en willen participeren in de samenleving. Bij burgerschap gaat het expliciet om doen. Een actieve burger heeft de bereidheid en het vermogen deel uit te maken van een gemeenschap en daar een actieve bijdrage aan te leveren. Bij burgerschap gaat het om diversiteit, acceptatie en tolerantie. Burgerschap is ook reflectie op het eigen handelen, elkaar met respect tegemoet treden en een (kleine) bijdrage leveren aan de zorg voor je omgeving.

Voor ons als gereformeerde school geldt dat, vanuit de eigen christelijke identiteit, op een uitstekende wijze invulling gegeven kan worden aan 'burgerschap'. Aspecten als een goede omgang met de medemens en de schepping (milieu) komen dan aan de orde.

Leerstof

Voor dit ontwikkelingsleergebied is niet een specifieke methode voorhanden. Verschillende onderwerpen komen aan de orde bij andere leergebieden, met name geschiedenis, aardrijkskunde en geestelijke stromingen.

Vergelijking kerndoelen / praktijk

We streven er naar dat de kinderen na acht jaar onderwijs op onze school zich de kerndoelen hebben verworven. Wij denken dat wij met onze aanpak de kerndoelen goed benaderen.

Beleidsvoornemens

- o Geen

3.5. De muzisch-expressieve vakken

3.5.1. Zintuiglijke en lichamelijke oefening

Visie en uitgangspunten

De kerndoelen spreken over drie domeinen, te weten gymnastiek (wij prefereren de term bewegingsonderwijs) en atletiek, spel en bewegen op muziek.

Wij willen ook specifieke aandacht besteden aan de senso-motorische ontwikkeling: de visuele en ruimtelijke waarneming, de auditieve waarneming en de fijn-motorische ontwikkeling. Deze onderdelen krijgen gerichte aandacht in de kleutergroepen. Het betreffen hier belangrijke voorwaarden met het oog op het latere leren lezen, rekenen en schrijven.

Leerstof

In de kleutergroepen wordt meestal thematisch volgens Meervoudige Intelligentie gewerkt. In het kleuterlokaal is, naast allerlei klein spelmateriaal, ook groot klimmateriaal aanwezig. Spel, zowel binnen als buiten, zowel vrij als geleid, beschouwen wij als een belangrijk onderdeel van het lesprogramma in de kleutergroepen. 'Bewegen op muziek' krijgt aandacht tijdens de muzieklessen.

"Basislessen bewegingsonderwijs" wordt gebruikt in de groepen 3 t/m 8.

Vergelijking kerndoelen/praktijk

We streven er naar dat kinderen na acht jaar onderwijs op onze school zich de kerndoelen hebben verworven. De gebruikte methodes waarborgen in voldoende mate dat we daaraan kunnen voldoen.

Beleidsvoornemens

Uitbreiding uren sportlessen voor de groepen 3 tot 8. (In aug. 2011 al gerealiseerd)

3.5.2. Beeldende vorming (tekenen & handvaardigheid) en kunstzinnige oriëntatie

Visie en uitgangspunten

Het onderwijs in deze leergebieden is erop gericht dat de leerlingen kennis, inzicht en vaardigheden verwerven waarmee ze hun gedachten, gevoelens, waarnemingen en ervaringen op persoonlijke wijze kunnen vormgeven in beeldende werkstukken; Ze leren reflecteren op beeldende producten en verwerven inzicht in de wereld om ons heen: de gebouwde omgeving, interieurs, mode en kleding, alledaagse gebruiksvoorwerpen en beeldende kunst.

Leerstof

Er wordt niet specifiek gebruik gemaakt van een methode. Aansluiting wordt gezocht bij MI, feestdagen, vieringen etc. Voor kunstzinnige vorming volgen wij het programma van kunstinstituut Parnas. Twee maal per jaar krijgt elke groep een programma aangeboden dat bestaat uit excursies, films, toneel etc.

Vergelijking kerndoelen/praktijk

We streven er naar dat kinderen na acht jaar onderwijs op onze school zich de kerndoelen hebben verworven. De gebruikte methodes waarborgen in voldoende mate dat we daaraan kunnen voldoen.

Beleidsvoornemens

- o Geen

3.5.3. Muziek

Visie en uitgangspunten

Het onderwijs in muziek is erop gericht dat de leerlingen kennis, inzicht en vaardigheden verwerven om muziek te beluisteren, te beoefenen en om met elkaar over muziek te kunnen spreken.

Muzikale vorming is een belangrijk middel in de godsdienstige opvoeding van onze kinderen, om uitdrukking te geven aan de aanbidding van onze God. Muzikale vorming is er ook op gericht kinderen muziek te leren hanteren als een uitdrukkingmiddel voor henzelf en een communicatiemiddel met anderen.

Muzikale vorming kent verschillende aspecten, o.a. zingen, zelf muziek maken, er over praten en muziek waarderen.

Onder dit onderdeel vallen ook dansante vorming en - gedeeltelijk - dramatische vorming.

Leerstof

Er wordt gebruik gemaakt van de methode Muziektent. Deze is echter sterk verouderd. Wij vinden zingen erg belangrijk. Aan het einde van de basisschoolperiode moeten de kinderen een bepaalde hoeveelheid liederen kennen. Daarnaast is er volop ruimte voor allerlei andere liederen. Tijdens de muzieklessen krijgen ook de onderdelen dramatische en dansante vorming enige aandacht.

Vergelijking kerndoelen/praktijk

We streven er naar dat kinderen na acht jaar onderwijs op onze school zich de kerndoelen hebben verworven. De gebruikte methode waarborgt in voldoende mate dat we daaraan kunnen voldoen.

Beleidsvoornemens

Vernieuwing instrumentarium en methode (schoolplan 2015 of eerder).

3.6. De zorg voor kinderen

3.6.1. Inleiding

In deze paragraaf beschrijven we hoe de zorg voor de leerling is ingericht. We doen dat door in te zoomen op drie concentrische cirkels.

Eerst kijken we naar de grootste cirkel, nl. die van het samenwerkingsverband. De school maakt deel uit van een WSNS samenwerkingsverband de Zorgfederatie Noord Gereformeerd Primair Onderwijs. SWV nummer 5606. Binnen onze zorgfederatie worden allerlei activiteiten ontwikkeld die gericht zijn op verbetering van de leerlingenzorg (3.6.2).

Onze school is, zoals in de inleiding al is vermeld, één van de twintig scholen van de vereniging. Ook op dat niveau is beleid gemaakt op het gebied van leerlingenzorg (3.6.3) Tenslotte beschrijven we ons eigen schoolbeleid t.a.v. de zorg (3.6.4)

3.6.2. Het zorgbeleid van het samenwerkingsverband

De scholen van het samenwerkingsverband zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor het realiseren van passende zorg voor ieder kind op de basisschool. Het gaat daarbij ten diepste om optimale toerusting van alle kinderen tot levenstaken en om de bereidheid deze uit te voeren tot eer van God en heil van de naaste. We noemen dat basistoerusting. Daarvoor is kindgericht onderwijs nodig. Dat wil zeggen dat het kind en wat hij of zij nodig heeft centraal mag staan, in de goede betekenis van het woord. We onderkennen dat zowel kinderen als opvoeders zondaren zijn, maar óók dat we van God gaven en talenten hebben gekregen waarmee we aan het werk moeten. Het gaat erom als school een belangrijke bijdrage te leveren aan de toerusting van kinderen tot hun levenstaak, waarbij het kind met zijn mogelijkheden het uitgangspunt is. Basistoerusting vraagt om kwalitatief goed gereformeerd onderwijs, dat gericht is op optimale ontwikkeling van ieder kind (ontwikkelingsgericht). Daarvoor is nodig dat het onderwijs is afgestemd op de mogelijkheden van het kind (adaptief). Ontwikkelingsgericht en adaptief onderwijs is dus nodig voor een optimale toerusting tot de levenstaak (taakgericht). Basistoerusting is daarom zowel ontwikkelingsgericht, adaptief als taakgericht.

Basistoerusting	kind	ontwikkelingsgericht	ontwikkeling van kinderen
	leerstof	adaptief	individuele afstemming onderwijs
	taak	taakgericht	vorming tot levenstaak

3.6.3. Het zorgbeleid van de vereniging

Allerlei aspecten van zorgbeleid van de vereniging zijn beschreven in de notitie "Visie op zorg" (februari 2011). Er wordt o.a. gedefinieerd wat onder "zorg" wordt verstaan en wat de taakinfilling en de gewenste deskundigheid moet zijn van de diverse functionarissen binnen de school. Er wordt een procedure beschreven met behulp waarvan een beslissing genomen wordt ingeval een leerling met beperkingen wordt aangemeld. Ook wordt er een aanbeveling gedaan hoe om te gaan met handelingsplannen en hoe we binnen de vereniging omgaan met eigen ontwikkelingsperspectieven voor kinderen die het niveau van eind groep 8 niet kunnen halen. Tenslotte is beleid verwoord inzake meer- en hoogbegaafdheid.

De toelatingsprocedure van kinderen met een beperking is nauwkeurig beschreven. Scholen van de vereniging hanteren een gedetailleerd stappenplan dat ook in de schoolgids staat vermeld. Ouders kunnen dus precies weten langs welke weg de school tot een besluit komt. Ingeval van plaatsing wordt er een handelingsplan opgezet. Een afwijzing wordt inhoudelijk onderbouwd en schriftelijk aan de ouders meegedeeld. Wel zal de school zich inspannen om een andere passende vorm van onderwijs te vinden.

Samenwerking met de ouders staat bij de vereniging hoog in het vaandel. Als een kind aanvullende financiering krijgt dan wordt er samen met de ouders een handelingsplan opgezet voor maximaal een jaar. Indien noodzakelijk wordt een eigen leerlijn en ontwikkelperspectief samengesteld. Ouders worden zo meedenkers en meewerkers. Daar zijn formeel- juridische argumenten voor. Maar het is óók zo, dat zonder samenwerking met de ouders het heel moeilijk is om te werken aan het verbeteringen, zeker als het gaat om veranderen van gedrag.

3.6.4. Het schoolbeleid ten aanzien van zorg en begeleiding

Binnen de kaders van het hierboven beschreven bovenschools beleid hebben wij ons zorgbeleid op school verder geconcretiseerd. Omdat onze school deel uit maakt van een samenwerkingsverband dat zich uitstrekt over drie provincies en noodzakelijke zorg zoals het volgen van onderwijs op het SBO of SO (cluster 3), of de plusklas in Zuidhorn niet als mogelijkheid gezien wordt door ouders en school, worden op onderdelen van bovenbeschreven visie en beleid uitzonderingen gemaakt. Onze school heeft een verwijzingspercentage van 0,04% naar het Speciaal Onderwijs en Speciaal Basisonderwijs en kan daarom bijna als inclusieve school gerekend worden. In elk geval is de Bogermanschool een school voor Passend Onderwijs. Vanuit onze visie werken wij aan een school waarbij alle leerlingen welkom zijn, elk kind met zijn of haar eigen mogelijkheden en beperkingen. Onze visie en ons beleid is daarmee een iets andere dan die in het document "visie op de zorg" omschreven is, waarnaar in 3.6.2 verwezen wordt.

Voor de visie op zorg en het beleid van onze school in Leeuwarden t.a.v. voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften en voor leerlingen voor wie een leerling gebonden financiering beschikbaar is, wordt doorverwezen naar de schoolgids, hoofdstuk 3.5.

3.6.5. Beleidsvoornemens

- o Bovenschools worden initiatieven genomen om te komen tot een "uniforme" zorggids op alle scholen
- o Invullen en vaststellen zorgprofiel in 2011 en 2012
- o Oriëntatie op de nieuwe ontwikkelingen binnen Passend Onderwijs: het verschuiven van rugzakgeld in combinatie met nieuwe samenwerkingsclusters
- o Doorgaande lijn ontwikkelen voor leerlingen met taal en spelling moeilijkheden
- o Invoeren doorgaande lijn hoogbegaafdheid
- o Ontwikkelperspectieven implementeren binnen de school

2011												2012																								
January				February				March				January				February				March																
M	T	W	T	F	S	S	M	T	W	T	F	S	S	M	T	W	T	F	S	S	M	T	W	T	F	S	S	M	T	W	T	F	S	S		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4		
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		
24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27		
31																																				
April				May				June				April				May				June																
M	T	W	T	F	S	S	M	T	W	T	F	S	S	M	T	W	T	F	S	S	M	T	W	T	F	S	S	M	T	W	T	F	S	S		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4			
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		
25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	
31																																				
July				August				September				July				August				September																
M	T	W	T	F	S	S	M	T	W	T	F	S	S	M	T	W	T	F	S	S	M	T	W	T	F	S	S	M	T	W	T	F	S	S		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4			
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		
25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	
31																																				
October				November				December				October				November				December																
M	T	W	T	F	S	S	M	T	W	T	F	S	S	M	T	W	T	F	S	S	M	T	W	T	F	S	S	M	T	W	T	F	S	S		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4		
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		
25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	
31																																				

4. De inzet en ontwikkeling van het personeel

4.1. Doelen van het personeelsbeleid

- Verbetering en optimalisering van de kwaliteit van het werk.
- Het creëren van goede arbeidsvoorwaarden en een duidelijke rechtspositionele basis die zekerheid biedt en perspectieven geeft.
- Het bevorderen van een goede werksfeer en een goed werkklimaat waarin het personeel tot zijn recht komt, zich geaccepteerd en veilig voelt en waar samenwerking bevordert wordt.
- Het realiseren van een effectieve inzet van mensen ten behoeve van de doelstelling van de school: Het verzorgen van kwalitatief goed onderwijs.

4.2. Huidige situatie

Hoewel VGPO Fryslân en VGPO De Overdracht, de twee componenten van de gereformeerde scholengroep primair onderwijs (vereniging) per 1 januari 2010 gefuseerd zijn en onder één en hetzelfde bestuur en bovenschools managementteam vallen, is het personeelsbeleid formeel nog niet geharmoniseerd. Beide hebben hun eigen personeelsbeleidsplan. Deze zijn al wel nauwkeurig met elkaar vergeleken. Naast verschillen blijkt er een grote mate van overeenkomst te zijn tussen beide plannen. Overigens is "werkende weg" op onderdelen al op identieke wijze gehandeld, bv als het gaat om selectieprocedures en het formatiebeleid.

Omdat er een nieuw personeelsbeleidsplan komt is het nu weinig zinvol in dit schoolplan in detail zaken te beschrijven. We maken een uitzondering voor aspecten van het scholingsbeleid.

Verder ligt er het besluit om de beide verenigingen op te heffen en dan verder te gaan met een nieuwe vereniging en een nieuwe naam. Dat zal naar verwachting op 1 januari 2012 een feit zijn..

4.3. Scholingsbeleid

Bij scholingsbeleid gaat het om maatregelen met betrekking tot het personeel die bijdragen aan de ontwikkeling en de uitvoering van het onderwijskundig beleid en maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt (WPO art. 12) Vooruitlopend op de harmonisatie alvast dit:

Sinds de intrede van de Wet BIO (Beroepen in het Onderwijs) moet iedere leerkracht kunnen laten zien hoe hij / zij bezig is met zijn/haar professionalisering en moet er een bekwaamheidsdossier worden bijgehouden.

Professionalisering begint met de vraag: "Waar sta ik nu?" Die vraag kan beantwoord worden met behulp van de 0-meting die in hoofdstuk 5 wordt besproken en die iedere school uitvoert in het voorjaar van 2011, voorafgaand aan de nieuwe vierjarige schoolplanperiode.

Leerkrachten die deze 0-meting uitvoeren krijgen een globaal beeld van hun eigen vaardigheden. Een ander instrument is de QuickScan die te vinden is op www.lerarenweb.nl. Deze geeft wat meer informatie.

Voor directeuren is een 360° vragenlijst van de NSA (Nederlandse Schoolleiders Academie) beschikbaar. Ons beleid is dat iedere directeur voldoet aan de criteria die de NSA stelt aan registerdirecteur.

Na een zo objectief mogelijk beantwoording van de vraag naar de beginsituatie, worden vervolgens de vragen gesteld "Waar wil ik heen?" en "Wat is daarvoor nodig?". De laatste stap is: "Hoe monitoren en evalueren we?" In vier stappen is dan een POP, een persoonlijk ontwikkelingsplan, opgezet.

Persoonlijke ontwikkeling moet altijd raakvlakken hebben met schoolontwikkeling. In de meeste gevallen zal het er een onderdeel van zijn.

4.4. Evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding

Per 1 januari 2011 zijn er 15 personen werkzaam in een directiefunctie. De twee bovenschoolse directeuren zijn beiden man. Onder de dertien schooldirecteuren tellen we per 1 augustus 2011 5 vrouwen. Hiermee komt het percentage vrouwen in een leidinggevende functie op bijna 30%.

Het wettelijk verplichte document (WPO art 30) wordt opgenomen in het nieuwe personeelsbeleidsplan 2011

4.5. Beleidsvoornemens

- Het is ons voornemen om vóór 1 augustus 2012 één personeelsbeleidsplan te hebben. Gezien de wettelijke verplichting dient daarbij voorrang te worden gegeven aan het beleid met betrekking tot scholing en professionalisering;
- Alle schooldirecteuren zijn per 1 augustus 2012 "registerdirecteur" en alle directeuren en leerkrachten werken met een POP.

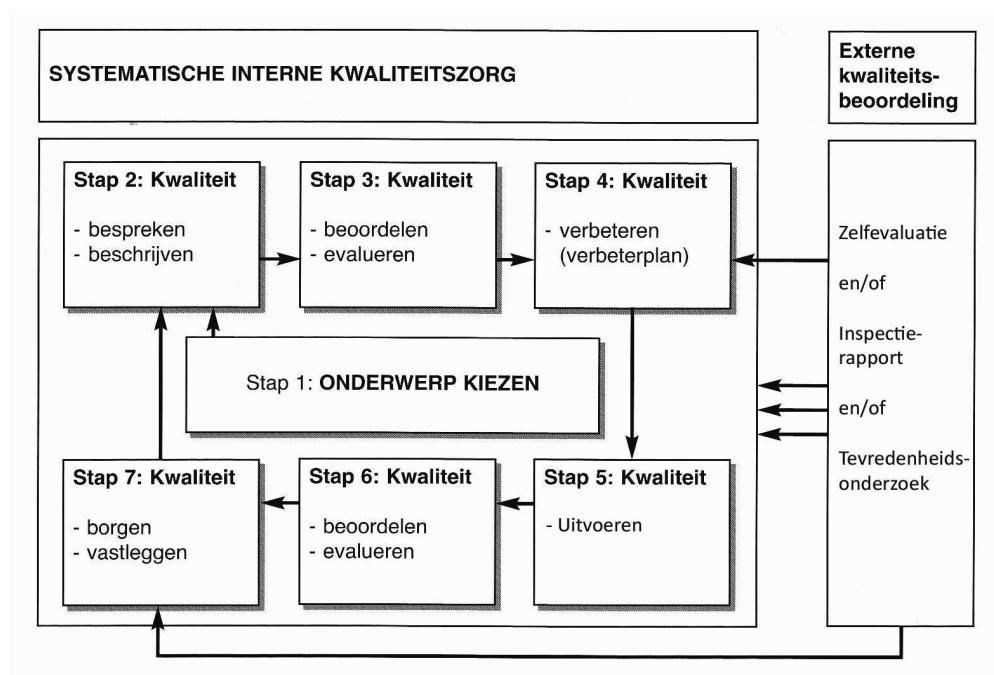
5. De zorg voor kwaliteit

5.1. Algemeen kader

Binnen onze schoolvereniging zijn scholen zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs. De zelf gekozen schoolontwikkeling staat voorop. De doelen die de school wil bereiken en de weg waarlangs die worden bereikt bepaalt de school dus zelf. Iedere lokale beginsituatie is immers weer anders.

Dit uitgangspunt betekent niet, dat er sprake zou kunnen zijn van vrijblijvendheid. De schooldirectie maakt namelijk afspraken met het bovenschools management over te behalen resultaten (out-come). Deze worden vastgelegd in een zgn. managementcontract.

Er zijn dus bovenschoolse kaders afgesproken. In dit hoofdstuk worden die aangegeven. We kiezen voor systematische, cyclisch opgezette (interne) kwaliteitszorg.

5.2. Systematische interne kwaliteitszorg

Stap 1 Onderwerp kiezen

Systematische, cyclische kwaliteitszorg laat zich onderscheiden in zeven stappen die echter niet altijd strikt van elkaar te scheiden zijn. Het begint met het kiezen van onderwerpen en een zo objectief mogelijke beoordeling daarvan. Zoals in hoofdstuk 2.7 is beschreven hebben we de school doorgelicht op een groot aantal punten. Daar hebben we ook de uitkomsten vermeld en aangegeven welke voornemens we hebben met betrekking tot de komende periode.

Stap 2 Kwaliteit beschrijven en bespreken

Bij de kwaliteitskenmerken van hoofdstuk 2.7 zijn doelen, indicatoren en voorbeelden van een goede praktijk geformuleerd.

De **beschrijving** van de kwaliteit begint van "onderop", dus bij de praktijk. Iedere leerkracht bepaalt voor zichzelf hoe het bij hem / haar zit met die voorbeelden van "good practice". Dit geeft meteen ook een beeld van de eigen vaardigheden en daarmee bouwstenen voor een persoonlijk ontwikkelingsplan. Het instrument geeft aan wat dat

betekent voor het totaal van de betreffende indicator. De scores van iedere leerkracht worden door de schoolleider en/of IB-er verwerkt tot een schoolscore. Zo ontstaat er voor ieder van die onderwerpen uiteindelijk een schoolprofiel.

De **bespreking** van het onderwerp kan als volgt verlopen. Het team bekijkt, of men het met de doelomschrijving eens is. Indien nodig kan die bijgesteld worden. Indicatoren maken de doelomschrijving concreter. Het team bediscussieert, of men zich in de gegeven indicatoren kan vinden. Vervolgens wordt het nog concreter. Wat moet er concreet in de school en in de klas waar te nemen zijn? Hoe moet de praktijk er idealiter uit zien? Dus voorbeelden van "good practice".

Stap 3 Kwaliteit beoordelen en evalueren

Het schoolprofiel is onderwerp van discussie binnen het schoolteam. Daarbij worden vragen gesteld als: wat doen we goed? Wat kan beter? Hoe verklaren we de successen en het tekortschieten? Welke conclusies verbinden we hieraan?

Een dergelijke manier van evalueren vraagt om een open, professionele schoolcultuur. Want niet alleen de school, maar ook de leerkracht is onderwerp van gesprek. Je moet kritiek kunnen geven en ook kritiek kunnen ontvangen en verwerken. Je behoort een houding te hebben van: fouten bieden kansen! Fouten zijn een logisch gevolg van leren, experimenteren.

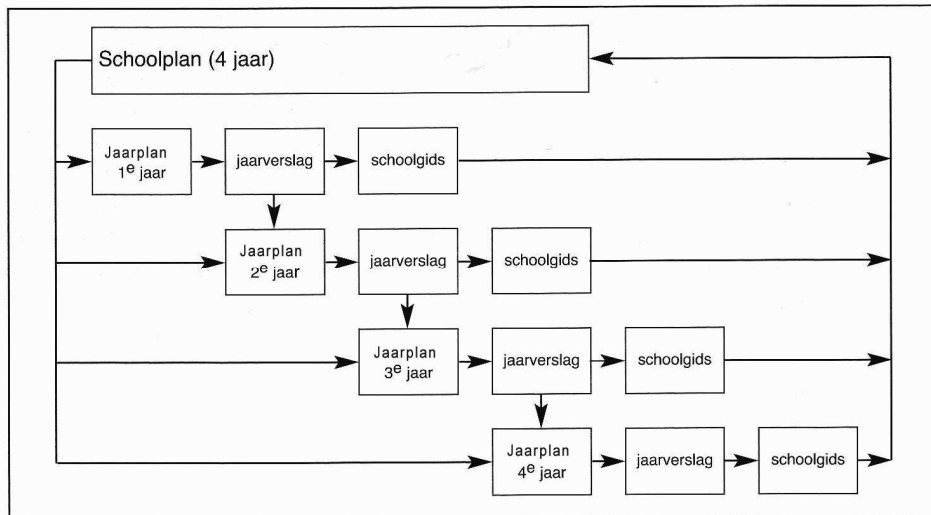
Het gaat er bij kwaliteitszorg vooral om dat men zich voortdurend afvraagt of het beter kan. Men heeft een actieve houding, denkt mee met de collega's, motiveert elkaar en werkt samen. Dat is ook onze intentie. We willen door middel van deze manier van werken, die open en professionele schoolcultuur bevorderen.

Stap 4 Kwaliteit verbeteren

In de fase van beoordelen of evalueren zijn vragen gesteld als: wat zijn onze sterke kanten, kunnen en willen we die verder uitbouwen, wat zijn onze verbeterpunten, wanneer en hoe gaan we die aanpakken en wat voor consequenties heeft dat eventueel voor de organisatie en de inzet van personele en financiële middelen. Het zal duidelijk zijn dat hierbij prioriteiten gesteld moeten worden. Niet het vele is goed, maar het goede is veel.

Kwaliteitszorg is het hart van het vierjarige schoolplan. Daarbij doet zich echter een probleem voor. Want wie kan vier jaar vooruit kijken? Daarom kiezen we ervoor om het schoolplan niet al te zeer dicht te timmeren en ruimte te laten voor onvoorziene zaken. In het schoolplan geven we in hoofdstuk 7 op hoofdlijnen de plannen aan voor de komende vier jaar. In een **jaarplan** (werkplan) worden de concrete verbeterpunten voor het komende jaar uitgewerkt. In een **jaarverslag** verantwoordt de school aan het bevoegd gezag of de gestelde doelen zijn gehaald. In de **schoolgids** wordt dit aan de ouders duidelijk gemaakt. In schema ziet het er als volgt uit:

Om er voor te zorgen dat we niet blijven steken in plannen en aan uitvoering niet toe komen maken we gebruik van leerkaarten. Daar staan alle relevante gegevens met betrekking tot het verbeteronderwerp overzichtelijk bij elkaar: welk onderwerp, welke opbrengst willen we bereiken en wanneer, welke nascholing, begeleiding en/of trainingsvormen zijn nodig, welke organisatorische aspecten zitten er aan vast en wanneer en hoe evalueren we? Meerdere leerkaarten vormen samen het jaarplan.

Wij staan op het standpunt dat leerkrachten professionals zijn en daarom in hoge mate verantwoordelijk zijn voor hun persoonlijke groei. Hij/zij moet in beeld brengen waar ontwikkeling nodig is. De ingevulde lijst indicatoren brengt scherp in beeld waar hiaten in de deskundigheid zitten. Iedere leerkracht maakt op basis daarvan een **persoonlijk ontwikkelingsplan**. In onze visie is een POP een kortlopend, concreet plan waarin wordt aangegeven welk(e) aspect(en) verbeterd moet(en) worden, hoe de huidige situatie is, hoe de gewenste situatie er uit moet zien, wat er concreet gedaan gaat worden, welke ondersteuning daarbij geboden wordt, en wanneer er meetpunten zijn.

Zo wordt het persoonlijk ontwikkelingsplan een integraal onderdeel van de totale schoolontwikkeling. Samengevat: Het team kiest samen voor het verbeteren van één of meer onderwerpen: *Wat kunnen wij als school (nog niet) goed?*. Samen worden verbeterpunten opgesteld en opgeschreven op een veranderplan. Daarbinnen stellen leerkrachten hun POP op: *Wat kan ik als leerkracht (nog niet) goed?* Door samen al lerende aan de slag te gaan wordt de gewenste verbetering gerealiseerd. En iedereen legt in het team verantwoording af van het resultaat.

Stap 5 en 6 Plannen uitvoeren conform de PDCA-cirkel van Deming

De Deming-cirkel laat zien, dat er vier soorten activiteiten nodig zijn als het gaat om kwaliteitsverbetering:

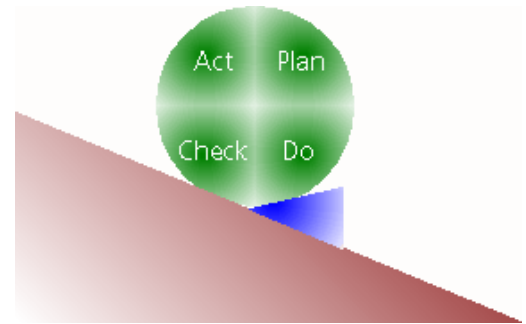
1. *Plan*: De planningsfase. Zie voorgaande stappen.
2. *Do*: Het proces wordt uitgevoerd en de resultaten worden gemeten
3. *Check*: Verifieer geregeld of dat wat er in Plan bedacht is ook daadwerkelijk in Do heeft plaatsgevonden. Als dat niet het geval is, onderzoek dan waar dat door komt
4. *Act*: Indien nodig worden acties uitgezet om de resultaten te verbeteren; het is immers niet zinvol om alleen maar te constateren dat iets niet is gegaan zoals gedacht, zonder daarbij na te gaan of dat in de toekomst vermeden kan worden. Dat betekent dat er wijzigingen in Plan (ofwel in het organiseren) aangebracht moeten worden.

Niet voor niets is de Deming-cirkel een cirkel: na de besluitvorming van Act, zal er opnieuw ge-Plan-moeten worden (lees: aanpassingen bedacht worden), waarna dit wordt uitgevoerd, de haalbaarheid gecheckt, en acties daarop ondernomen. Enzovoort, enzovoort. Om die dynamiek zichtbaar te maken, kan de Deming-cirkel tegen een heuvel worden gezet:

De heuvel staat voor een steeds betere kwaliteit. Door de Deming-cirkel steeds maar weer te doorlopen, kan de kwaliteitsheuvel worden beklommen.

In deze fase zitten we in het hart van de kwaliteitszorg. Het gaat om collectief leren. De leerkracht leert, de leerkrachten leren samen en het team leert. Dit alles met het oog op

gemeenschappelijke doelen. Wij zien een schoolteam als een orkest. Alleen als een orkest samen speelt, kan er een fraai geheel ontstaan. Ieder lid van het orkest moet ook blijven werken aan zijn persoonlijk meesterschap. Maar van alleen individueel oefenen wordt een orkest niet beter. In de school bevorderen we dat samen-leren zo veel mogelijk.

Stap 7 Het borgen van kwaliteit

Het plaatje laat een wig onder de Deming-cirkel zien. Deze wig is een zeer relevant deel van een goed kwaliteitssysteem: hij voorkomt immers dat de cirkel weer van de kwaliteitsheuvel afrolt. De wig symboliseert de kwaliteitsborging, ofwel het minimum kwaliteitsniveau dat de school op zeker moment wil halen. De borgingswig heeft dus een sterke binding met Plan, wanneer immers afspraken over de werkwijze worden gemaakt. Het is, zoals in het plaatje goed opvalt, erg belangrijk de borgingswig geregeld 'mee te trekken' met de Deming-cirkel, omdat anders het effect ervan verdwijnt. De bereikte kwaliteit moet bewaakt, gecontroleerd en steeds weer nagelopen worden. Door die vast te leggen in schoolplan en schoolgids en door controle op de naleving van de afspraken, wordt veel gewonnen. In functioneringsgesprekken en beoordelingsgesprekken dient het de aandacht te krijgen.

5.3. Beleidsvoornemens

Ons systeem van kwaliteitszorg vertoont de volgende noodzakelijke verbeteringen:

- Meer planmatige hantering van kwaliteitszorg
- Aan de hand van het nieuwe administratiesysteem Magister van Schoolmaster willen we meer gebruik maken van trendanalyses

6. Overige beleidsterreinen

6.1. Financieel en materieel beleid

6.1.1. Algemeen

Het onderwijs wordt voor verreweg het grootste deel bekostigd door het rijk. Daarnaast geven enkele gemeenten bijdragen m.n. voor leerlingbegeleiding, zijn er zorgmiddelen beschikbaar vanuit het

samenwerkingsverband, int de vereniging contributies van haar leden en betalen ouders een ouderbijdrage voor schoolactiviteiten. Vanuit het perspectief van de school bezien komt het er kort gezegd op neer, dat de school het in principe moet doen met de rijksvergoeding die toegekend wordt op basis van de 1 oktobertelling, na aftrek voor een bijdrage voor bovenschoolse kosten en de nevenvestigingen. Een en ander wordt verantwoord in de (meerjaren)begroting.

Financieel beleid is van groot belang voor de vereniging als geheel en de afzonderlijke scholen. Allereerst met het oog op het beheersen van risico's. Risicobeheer is het in kaart brengen van de mogelijke risico's die zich kunnen voordoen, met daarbij maatregelen hoe met deze risico's om te gaan. Hierdoor kan voorkomen worden dat de school of de vereniging voor onverwachte (financiële) tegenvallers komt te staan. Als deze zich voordoen, kan in het uiterste geval de financiële continuïteit in gevaar komen. De risico's daarop worden door het schoolbestuur zoveel mogelijk afgedekt. Het bestuur moet immers te allen tijde aan haar financiële verplichtingen (bijv. salarissen, schoonmaakkosten) kunnen voldoen, ook als ze te maken krijgt met (onverwachte) tegenvallers. Financieel beleid geeft ook sturing aan de inzet van het geld. De beschikbare middelen bepalen de financiële ruimte. Doordat deze middelen beperkt zijn, moeten er keuzes gemaakt worden deze middelen moeten en kunnen worden ingezet. Door deze keuzes vast te leggen, wordt voorkomen dat er uitgaven worden gedaan waar geen middelen voor beschikbaar zijn.

Hét sturingsmechanisme is de (meerjaren)begroting zowel voor de personele als de materiële component. Voor de inzet van de personele middelen maakt de locatiedirecteur een formatieplan voor de school. Hierin wordt de inzet van de middelen gespecificeerd. Dit plan is onderdeel van de totale personele planning van de vereniging. Voor de inzet van de materiële middelen wordt door de directeur eveneens een plan, een begroting opgesteld. Deze schoolbegroting is onderdeel van de totale begroting van de vereniging. Wat het onderhoud van het schoolgebouw betreft: om de twee jaar wordt er een onderhoudsrapportage opgesteld. Op basis daarvan worden de diverse werkzaamheden gepland en uitgevoerd. Bovenschools worden de vervangingsinvesteringen geregeld evenals eventuele declaraties bij de gemeente. Voor klein onderhoud draagt de locatiedirecteur de verantwoordelijkheid. Na afloop van het jaar legt de locatiedirecteur in het jaarverslag verantwoording af.

6.1.2. Sponsoring

Scholen kunnen zich laten sponsoren. Het geld wat hiermee verkregen wordt kan gebruikt worden voor het onderwijs en/of voor allerlei nevenactiviteiten en extraatjes. Wij staan dan ook niet afwijzend tegenover sponsoring. Wel vinden we dat dit in goede banen geleid moet worden. Daarom is er een sponsorbeleidsplan gemaakt. Dit plan ligt op school ter inzage. Kort gezegd komt het er op neer dat sponsoring aan een aantal voorwaarden moet voldoen:

- Sponsoring moet verenigbaar zijn met de pedagogische en onderwijskundige taak en doelstelling van de school.

- Sponsoring mag niet de objectiviteit, de geloofwaardigheid, de betrouwbaarheid en de onafhankelijkheid van het onderwijs, de school en de daarbij betrokkenen in gevaar brengen.
- Sponsoring mag niet de onderwijsinhoud en/of de continuïteit van het onderwijs beïnvloeden, dan wel in strijd zijn met het onderwijsaanbod en de kwalitatieve eisen die onze school aan het onderwijs stelt.

Speciale aandacht richten wij op sponsoruitingen in gesponsord lesmateriaal.

Ouders die klachten hebben over sponsoring, uitingsvormen van sponsoring en niet akkoord gaan met de wederprestatie die aan de sponsoring verbonden is, kunnen een klacht indienen bij de klachtencommissie van de school.

6.1.3. Ouderbijdragen

Scholen mogen van ouders een vrijwillige financiële bijdrage vragen voor extra schoolactiviteiten die niet tot het gewone lesprogramma behoren en die dus geen deel uitmaken van de rijksbekostiging. Het is in principe een vrijwillige bijdrage. Leerlingen mogen niet worden geweigerd of van school gestuurd als ouders de bijdrage niet of slechts gedeeltelijk willen betalen. Met andere woorden: de toegankelijkheid van het onderwijs mag niet worden beïnvloed door de ouderbijdrage. In de schoolgids moet worden beschreven welke activiteiten worden bekostigd uit de ouderbijdrage. Op alle scholen van de vereniging is het beleid t.a.v. ouderbijdragen uniform. Ouderbijdragen worden alleen maar gevraagd voor: (1) Schoolreis, schoolkamp, excursies (2) Festiviteiten zoals Sinterklaas, schoolfeesten, vieringen, (3) Afscheid leerlingen, (4) sportevenementen. In bijzondere omstandigheden kan op verzoek van de wettelijk vertegenwoordiger voor een gedeelte of voor het geheel ontheffing worden verleend van de verplichting om de ouderbijdrage te voldoen.

6.2. Instandhoudingsbeleid

De vereniging telt momenteel anno januari 2011 twintig scholen. Twee daarvan zijn nevenvestigingen. Vijf andere scholen bevinden zich qua leerlingenaantal al meer dan drie jaar onder de opheffingsnorm. Twee ervan zijn "laatste school van de richting" en kunnen om die reden in stand worden gehouden. Drie scholen moesten een beroep doen op het criterium "gemiddelde schoolgrootte". Wat dat laatste betreft: het totaal aantal leerlingen op 1 oktober 2010 op alle scholen voor gereformeerd primair onderwijs in Noord-Nederland, het zogenaamde TEB-verband waarover het gemiddelde wordt berekend, was net toereikend. Er is dus sprake van een kritieke situatie. Het komende jaar moeten besluiten worden genomen inzake vraagstukken die te maken hebben met betaalbaarheid en instandhouding. Eén van de speerpunten is: inzetten op groei. Daarnaast zal rekening gehouden moeten worden met de mogelijkheid dat de gemiddelde schoolgrootte te laag zal zijn om alle scholen in stand te houden. Overleg met de andere deelnemers in het TEB verband is inmiddels opgestart. Binnen de vereniging zal worden nagedacht over de vraag of alle scholen wel in stand kunnen blijven.

Beleidsvoornemens

- Een bovenschools meerjarig strategisch beleidsplan opstellen incl. instandhoudingbeleid.

7. Totaaloverzicht beleidsvoornemens

7.1. Totaaloverzicht beleidsvoornemens

Beleidsvoornemens in	11/12	12/13	13/14	14/15	later
<i>Schooljaar 2011/2012</i>					
Wij willen een nieuwe taalmethode voor de groepen 4 en hoger aanschaffen. De huidige methode is zeer verouderd.	x	x			
Wij willen op zoek gaan naar een leerstofaanbod voor hoogbegaafdheid en een protocol daarover vaststellen. Dit n.a.v. de gevolgde studiemiddag in maart 2011.	x				
We willen een start maken met de methode KIIJK waardoor wij de kleuters beter in beeld kunnen krijgen.	x				
Wij willen criteria voor de overgang van groep 2 naar groep 3 beter vastleggen.	x				
Wij willen naar een meer planmatige hantering van het systeem van kwaliteitszorg en leerlingenzorg. Aandacht voor de opbrengsten en de afstemming. Dit ook n.a.v. verslag inspectie februari 2010.	x				
Wij willen voor leerlingen van wie verwacht wordt dat de opbrengsten niet haalbaar zijn een helder ontwikkelingsperspectief opstellen en afstemmen met de ouders.	x				
Wij willen het in 2010/2011 opgestelde zorgprofiel afstemmen in het SWV en indien nodig bijstellen.	x				
Wij willen dat de nieuwe opzet van de rapporten klaar is.	x				
Wij willen ingaande 2012 mee doen met de CITO eindtoets.	x				
<i>Schooljaar 2012/2013</i>	<i>11/12</i>	<i>12/13</i>	<i>13/14</i>	<i>14/15</i>	<i>later</i>
Wij willen de rekenmethode gaan vervangen en dat doen in combinatie met een traject Met Sprongen Vooruit.		x			
Starten met de invoering van de schrijfmethode Pennenstreken voor groep 5.		x			
<i>Schooljaar 2013/2014</i>	<i>11/12</i>	<i>12/13</i>	<i>13/14</i>	<i>14/15</i>	<i>later</i>
Wij willen de inspraak van leerlingen vastleggen.			x		
Wij willen een traject starten waarin de leerkrachtvaardigheden verder worden ontwikkeld.			x		
Starten met de invoering van de schrijfmethode Pennenstreken voor groep 6.			x		

	11/12	12/13	13/14	14/15	later
<i>Schooljaar 2014/2015</i>					
Wij willen de leerlijn sociale en emotionele ontwikkeling verbeteren door deze ook te koppelen aan het LVS.				x	
Wij willen vernieuwen en invoeren van een verbetering van het (ASS) pestprotocol.				x	
Starten met de invoering van de schrijfmethode Pennenstreken voor groep 7 en 8.				x	
We willen een doorgaande lijn over het leerstofaanbod en het volgen van de kennis van de woordenschat vastleggen.				x	

8. Instemming met en vaststelling van het schoolplan

Verklaring

Dit schoolplan is opgesteld en vastgesteld door het schoolteam van GBS Johannes Bogerman te Leeuwarden.

Namens deze

Handtekening:

Naam directeur: Dhr. D.K.J. Boersma.....

Plaats en datum: Leeuwarden, 29 juli 2011.....

Verklaring

Hierbij verklaart de medezeggenschapsraad van GBS Johannes Bogerman te Leeuwarden.

in te stemmen met het schoolplan 2011 – 2015.

Handtekening:

Naam Dhr. W. Bos.....

Plaats en datum: Leeuwarden, 28 juli 2011.....

Verklaring

Hierbij verklaart het afdelingsbestuur GBS Johannes Bogerman te Leeuwarden in te stemmen met het schoolplan 2011 – 2015.

Handtekening:

Naam voorzitter: Dhr. R. van der Molen.....

Plaats en datum: Leeuwarden, 28 juli 2011.....

Verklaring

Het bevoegd gezag van de schoolvereniging heeft het schoolplan 2011 – 2015 van GBS Johannes Bogerman te Leeuwarden vastgesteld.

Namens het bevoegd gezag:

Handtekening:

Naam: Dhr. H. Schipper

Plaats en datum: Groningen, 28 juli 2011.....

